

Sihtasutuse Eesti Kunstimuuseum arengukava aastateks 2026–2029

1. MISSIOON

Eesti Kunstimuuseumi (EKM) missioon on tekitada ja arendada inimestes huvi kunsti ja kultuuri vastu ning olla visuaalkultuuri valdkonna arendaja, mõtestaja ja eestkõneleja. EKM on valdkondlik muuseum ning Eesti ja maailma kunstielus pädev ning hea mainega organisatsioon, mille tegevus on kõrgetasemeline ja professionaalne.

Missiooni elluviimiseks hoiab, täiendab, uurib, vahendab ja väärtustab EKM Eesti suurimat ja tähtsaimat kunstikogu näituseprogrammide, rahvusvahelise koostöö, teadustöö ja haridustegevuse kaudu.

2. VISIOON

EKM on kogu regiooni üks hinnatumaid visuaalkultuurikeskusi, kus põimuvad traditsioonid ja uuenduslikud lahendused. EKM on Eestis üks olulisemaid kunsti-valdkonna eestkõnelejaid.

EKM koosneb viiest muuseumist, mis on koondatud kolmeks filiaaliks ning moodustavad ühise identiteedi, väärtuste ja strateegilise mõtlemisega organisatsiooni. EKM-is töötavad oma eriala kõrgelt hinnatud spetsialistid, suurt tähelepanu pööratakse haridustööle. EKM avaldab regulaarselt teadusajakirja, korraldatakse rahvusvahelisi konverentse.

Tänu EKM-i tegevusele oskavad Eesti inimesed väärtustada kunsti ja kultuuri. Mitmeplaanilises haridustöös saavad õpetust kõik vanusegrupid alates väikelastest. Tähelepanu pööratakse puuetega inimeste vajadustele, luues neile sobivad tingimused näitusekülastuseks ning osalemiseks muuseumi haridus- ja publiku-programmides. EKM-i haridusprogrammid on kooskõlas riiklike õppekavadega.

EKM-i uhkuseks on kogud: rikkalikud, esinduslikud, hästi hoitud ja tänu pidevale uurimistegevusele üha rohkem tuntud. Oma paremikus on EKM-i kogud esitatud kõigi viie muuseumi püsiekspositsioonides. Keskaja kunstiteostest tänapäeva kunstini koosnev kogu võimaldab EKM-il aktiivselt osaleda rahvusvahelistes koostööprojektides ja olla seeläbi Eesti kultuurisaadik maailmas. EKM-i muuseumides on oluline maailmakultuuri, nii pärandi kui ka nüüdiskunsti tutvustamine Eesti publikule.

EKM-i muuseumid on külastajasõbralikud, pakkudes näitustel tegevusi ja mugavat keskkonda peredele ja erinevas vanuses lastega üksikkülastajatele, arendades lastes varakult kunstihuvi ning pakkudes peredele võimalusi sisukaks ja harivaks ühiseks ajaveetmiseks.

Pöörame suurt tähelepanu ligipääsetavusele nii oma füüsilise keskkonna mõttes kui ka kommunikatsioonil. Disainime oma teenused ja keskkonnad nii, et tulemus on ilma kohandusteta kasutatav ja ligipääsetav nii paljudele inimestele kui võimalik. Ligipääsetavus kajastub ka näitusedisainis.

EKM-i finants- ja haldustegevus on seotud IT-teenuste edasiarendamisega, uute platvormide ja digitaalsete teenuste kasutamisega nii igapäevatöö ratsionaliseerimisel kui ka külastuskogemuste parandamisel.

EKM tegeleb süsteemselt keskkonnahoiu ja jätkusuutlikkuse küsimustega, kaasates olulisi huvirühmi ja partnereid.

EKM on Eesti külastatavaim muuseum. Pakume külastajasõbralikku keskkonda: oleme külastajate suhtes avialmid ja tähelepanelikud. EKM-i näitused ja programmid kõnetavad suurt osa ühiskonnast. Meie muuseumid on Tallinna külastavatele turistidele populaarsed sihtkohad.

3. PÕHIVÄÄRTUSED

Professionaalsus ja usaldusväarsus

EKM on usaldusväärne, ühiskonnale suunatud sõnumid on läbi mõeldud ja tegevus professionaalne. EKM on paindlik organisatsioon, mis suudab kaasas käia muutustega, kuid peab alati silmas oma missiooni Eesti kultuurimälu säilitamisel, vahendamisel ja mõtestamisel.

Armastus oma valdkonna vastu

EKM-i töötajad on pühendunud ja professionaalsed, neid iseloomustab hea kultuuritaju ning arusaamine tähtsatest kultuurilistest ja ühiskondlikest protsessidest. EKM on oma valdkonnas kõrgelt hinnatud tööandja.

Avatus koostööle

EKM väärtustab koostöövalmidust nii oma asutuses kui ka suhetes teiste organisatsioonide ja partneritega. EKM on avatud koostööks Eesti ja rahvusvaheliste muuseumide ja kunstiorganisatsioonidega, akadeemiliste ja haridusalaste võrgustikega ning erinevate huvirühmadega. EKM peab oma partneritest lugu ja hindab koostööd nendega kõigis EKM-iga haakuvates valdkondades.

Sotsiaalne, keskkondlik ja kultuuriline vastutus

EKM peab oluliseks panustada oma tegevusega ühiskonna kultuurilisse, sotsiaalsesse ja keskkonnavalasse heaolusse. Selleks oleme sotsiaalselt vastutustundlikud ja keskkonnahoidlikud ning loome kõik meist sõltuvad tingimused kultuuriliselt rikka ja jätkusuutliku tuleviku kujundamiseks.

4. KAJASTUS TEISTES ARENGUKAVADES

EKM-i tegevus lähtub asutaja ootustest (kinnitatud 2025. aastal) ning EKM-i põhimäärusest, mis on koosõlas rahvusvahelise muuseumiseadusega ja kultuuri- valdkonna riiklike strateegiadokumentidega:

[Rahvusvahelise Muuseumide Nõukogu \(ICOM\) muuseumieetika koodeks](#)
[Riiklik kultuuri arengukava 2021–2030](#)

5. HETKEOLUKORD

Põhiandmed

1. Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum on 106-aastane järjepidevalt tegutsenud kunstimuuseum, mis on nüüdseks kasvanud viie hoonega muuseumiks ja koondatud administratiivselt kolmeks filiaaliks (Kumu kunstimuuseum, Kadrioru kunstimuuseum ja Mikkeli muuseum, Niguliste muuseum ja Adamson-Ericu muuseum). Sihtasutusele kuuluvad olulised muinsuskaitseobjektid: Niguliste kirikuhoone, mis tegutseb kirikukunsti muuseumina, ja Kadrioru loss, mis tegutseb 16.–19. (k.a) sajandi väliskunsti muuseumina. Kumu kunstimuuseum ja Mikkeli muuseum asuvad Riigi Kinnisvara AS-i rendipindadel. Adamson-Ericu muuseumi ruumid on üüritud Tallinna linnalt.
2. Kõigil muuseumidel on nii püsiekspositsioon (kokku avatud pidevalt 8 püsiekspositsiooni) kui ka vahetuvate näituste programm. Uusi vahetuvaid näitusi avatakse aastas keskmiselt 15–20.
3. EKM-i kogude suurus on 2025. aasta novembri seisuga 74 138 museaali. Enamik museaale asub Kumu hoone hoidlates, aga ka Niguliste muuseumis ja Kadrioru kunstimuuseumis, osa ka skulptuurihoidlale sobivaks kohandatud üüripinnal.

4. EKM-is on 150 töölepingulist töötajat, püsikäsunditega on 2025. aasta põhjal hõivatud 75 töötajat.
5. EKM-i eelarve koosneb riigi tegevustoetusest, omatulust, projektipõhistest toetustest ja sponsortoetustest. Eelarvest kaetakse muuseumi sisulised tegevused, rendisumma Riigi Kinnisvara AS-ile ja tööjõukulud.
6. Investeeringud kavandatakse aastapõhiselt.
7. Aastal 2019 külastas EKM-i muuseume 415 783 inimest. Aastal 2020 vähenes COVID-19 pandeemiast põhjustatud sulgemiste tõttu külastuste arv kolmandiku võrra. Aastal 2024 oli külastatavus piletiga 301 826 ja koos üritustega 352 977 inimest. Aastal 2025 oli külastatavus piletiga 337 828 ja koos üritustega 388 278 inimest.

6. EDASISE TEGEVUSE JA ARENGU EELDUSED

Eesti Kunstimuuseumi tugevused

1. EKM-il on **suurim ja esinduslikem kunstikogu Eestis** – tänase seisuga on kogu suurus 74 138 museaali ning see sisaldab ühtlasi **suurimat ja terviklikemat Eesti kunsti kollektsiooni** maailmas. EKM-i kogud võimaldavad muuseumil korraldada mitmekülgset ja sisukat näitusetevet, olla põhibaasiks Eesti kunstiajaloo uurimisel ning parimaks õppematerjaliks kunstiajaloo õppimisel. Tänu EKM-i kogude laiahaardelisusele ja kõrgele tasemele saame rahvusvahelises kunstielus esindada Eesti kultuuri.
2. Muuseum soodustab **erinevatest spetsialistidest koosneva organisatsiooni** kõigi töötajate aktiivset osalust muuseumi arendamises ja strateegilistes aruteludes.
3. EKM on esindusliku **rahvusvahelise näituseprogrammiga** muuseum, pakkudes kõigis oma muuseumides külastajatele võimalust tutvuda maailmakunstiga.
4. EKM on Eesti **muuseumihariduse** valdkonnas suunanäitaja ja arendab pidevalt oma tegevusi, arvestades muutuva keskkonnaga ja uute haridussuundadega. Muuseumihariduse arendamine on EKM-i teiste tegevustega mitmekülgsest seotud.
Muuseum toetab aineõpetajaid õppematerjalide väljatöötamise ja koolituste kaudu, tugevdades muuseumi ja haridusasutuste koostööd.
5. EKM arvestab **publikule suunatud tegevustes** oma püsikülastajaga ja kasvatab uut publikut. Suuremat tähelepanu pööratakse ligipääsetavuse tagamisele nii hoonetes, tegevustes kui ka kommunikatsioonis. Muuseumi publiku- ja haridusprogrammid on suunatud elukaare ulatuses eri sihtrühmadele, pakkudes teadmisi, elamusi ja turvalist kultuurikogemust ning toetades ühiskonna mitmekesisust ja kaasatust.

6. EKM kirjastab mitmekülgseid kunstiraamatuid, sh nii näituste katalooge, artiklikogumikke ja monograafiaid kui ka trükiseid, mis tutvustavad EKM-i kogusid ja arhiivimaterjale. EKM-i publikatsioonidele teevad kaastööd tunnustatud erialaspetsialistid ning trükised ilmuvad enamasti kakskeelsetena, mis laiendab nende lugejaskonda ka väljapoole Eestit.
7. EKM-i väljastatav info on kvaliteetne, asjakohane ja operatiivne. Info levitamiseks kasutatakse nii otseturundust, digi- ja peavoolumeediat, sotsiaalmeediakanaleid kui ka tavapäraseid reklaamikanaleid ning kombineeritakse korraga eri reklaami- ja meediaväljundeid.
8. EKM-il on tõhus koostöö partnerite ja sponsoritega. Loodud on aktiivne Eesti Kunstimuuseumi Kunstisõprade Selts, mis toetab muuseumi tegevusi nii sisuliselt kui ka rahaliselt ning aitab tõsta kunstialast teadlikkust ühiskonnas.
9. EKM on uuenduslik ja muutumisvõimeline organisatsioon, mis kasutab enda haldamisel (finantstegevus, organisatoorne tegevus, küllastajateenindus jne) pidevalt ajakohastatud IT-lahendusi.
10. EKM-i muuseumid on ühed Tallinna sümbolid, kuuludes populaarsete turismisihtkohtade hulka. Muuseumide tuntakse nii eestimaalaste kui ka väliskülaliste hulgas.

Eesti Kunstimuuseumi väljakutsed

1. **Suurim oht:** rahvusvaheline olukord, täiemahuline sõda Ukrainas alates 2022. aasta veebruarist. Agressiivse suurriigi naabruses paiknemine mõjutab EKM-i rahvusvahelist koostööd, eelkõige näitusepoliitikat (potentsiaalsete laenajate silmis võib siia regiooni kunstiteoste saatmine olla liiga riskantne). Arvestada tuleb ka võimalikku turistide arvu vähenemist. Ühtlasi tähendab see tööjõu koormamist uute ülesannetega, samuti uusi kuluartikleid, kuna on vajadus soetada hoidlate inventari ja muid seadmeid, et tagada muuseumi toimepidevus ning museaalide säilimine ja turvalisus kriisiolukordades. Koostöös Eesti Vabariigi Kultuuriministeeriumi ja Muinsuskaitseametiga töötatakse välja ja täiustatakse pidevalt EKM-i muuseumide kriisi- ja ohuplaane; olemasolevad ohuplaanid hoitakse pidevalt kaasajastatuna; kogu EKM-i personalile korraldatakse regulaarselt kriisiõppusi tegutsemiseks ja kogude päästmiseks hädaolukorras.
2. Jälgime pidevalt Eesti riigi majanduslikku olukorda ja sellest sõltuvalt inimeste toimetulekut. Statistika näitab, et toimetuleku vähenemise puhul loobutakse esmajärjekorras kulutustest kultuurile ja meelelahutusele. Omatulu potentsiaalse kasvuta on muuseumil raske hoida kaasaegset professionaalset taset.
3. EKM-il on oskused korraldada Eesti kunsti näitusi väljaspool Eestit, kuid riigipoolse finantstoeta ei ole see võimalik. Suuremahuliseks Eesti kunstipärandi esitamiseks rahvusvahelisel areenil oleks vaja riiklikku visiooni ja vastavaid meetmeid.

7. STRATEEGILISED EESMÄRGID

Strateegilised eesmärgid lähtuvad Eesti Kunstimuuseumi missioonist ja visioonist

1. EKM on Eesti visuaalkultuuri ajaloo ja tänapäeva olulisim keskus, mis koondab kunstiajalooliste teadmiste ja nüüdiskunsti praktikad ning esitab need teadmised nii püsiekspositsioonide, vahetuvate näituste kui ka teadustöö ja publikatsioonide kaudu avalikkusele.
2. EKM on rahvusvahelise tegevusega ja rahvusvaheliselt tunnustatud muuseum, mis tutvustab maailmas Eesti kultuuripärandit ning peab tähtsaks maailmakultuuri, nii pärandi kui ka nüüdiskunsti tutvustamist Eesti publikule.
3. EKM on tunnustatud muuseumihariduse keskus, mille töösse on kaasatud eri vanusegruppide õpilased. EKM loob pidevalt programme eri vanusegruppidest koosnevale publikule, peab silmas erivajadusega külastajaid, soodustab nii üksik- kui ka perekülastusi. EKM teeb intensiivset koostööd turismifirmadega erinevatest riikidest. Tegevuse eesmärk on laiapõhjaline kunstikultuuri levitamine ja haritud vaatajaskonna kasvatamine.
4. EKM on paindlik, uuenduslik ja jätkusuutlik muuseum, mis peab silmas muutusi ühiskonnas. Muuseumile on tähtis külastajasõbralik keskkond, mis vastab külastajate ootustele ja mida iseloomustab võimalikult mitmekülgne arusaam ligipääsetavusest nii füüsiliselt kui ka kommunikatiivselt. Lähiaastate jooksul paneme senisest suuremat rõhku muuseumitöö eri aspektide nähtavusele. Kasutame oma tegevustes ja arendustes uusi ning keskkonnasäästlikke lahendusi ja tehnoloogiaid.
5. EKM on sõbralik organisatsioon, mis hindab kõrgelt muuseumi sisemist töökultuuri ning peab äärmiselt oluliseks lugupidavat suhtumist oma külastajatesse, kolleegidesse, toetajatesse ja koostööpartneritesse. EKM väärtustab töötajate heaolu ja vaimset tervist, pakkudes toetavat ja kaasavat töökeskkonda. Organisatsioon soodustab töö- ja eraelu tasakaalu, enesetäiendust ning kolleegide vahelist hoolivust.
6. Muuseum tegutseb globaalselt muutuvas kultuuri- ja majanduskeskkonnas ning peab tähtsaks oma rolli Eesti kultuuri identiteedi hoidjana.

OLULISEMAD TEGEVUSED EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEKS

EESMÄRK 1

Eesti Kunstimuuseum on Eesti ajaloolise ja tänapäevase visuaalkultuuri olulisim keskus, mis koondab kunstiajalooliste teadmiste ja nüüdiskunsti praktikad.

1.1. Tegelemine kogudega

- Kogusid täiendatakse vastavalt EKM-i kogude korralduse dokumendis kinnitatud põhimõtetele: eesmärk on koguda Eesti ja Eestiga seonduvat professionaalset kunsti ning sellega seotud materjali.
- Muutunud rahvusvahelises olukorras pöörab EKM erilist tähelepanu kogude turvalisusele. Muuseumi ohu- ja kriisiplaanid hoitakse pidevalt kaasajastatuna, regulaarselt korraldatakse töötajatele sellekohaseid õppusi. Sel alal toimub regulaarne koostöö ja infovahetus Eesti Vabariigi Kultuuriministeeriumi ja Muinsuskaitseametiga.
- Täiendatakse ja arendatakse kunsti konserveerimise meetodeid. Selleks tehakse koostööd teiste Eesti professionaalsete konservatoritega (Konserveerimis- ja Digiteerimiskeskus Kanut, Eesti Kunstiakadeemia) ning kolleegidega välismaalt.
- Museaalide jätkuv digiteerimine ja kirjeldamine ning avalikuks tegemine Eesti muuseumide infosüsteemi MuS ja teiste kanalite kaudu.
- EKM-i kogude ajaloo pidev uurimine ning uurimistulemuste avalikustamine eri väljaannete ja näituste kaudu.
- EKM-i arhiivi ja fotokogu täiendamine kunstielu materjalidega, nende kättesaadavaks tegemine uurijatele ning tutvustamine arhiiviallikatele toetuvate väljaannete, allikapublikatsioonide ja näituste kaudu.
- EKM-i raamatukogu kui Eesti ühe suurema kunstikirjanduse kogu arendamine. Raamatukogu kõik teavikud on leitavad avalikus andmebaasis, raamatukogu on avatud kõikidele huvilistele laenutusteks ja kohapeal töötamiseks.
- EKM-i kogud on aastaks 2030 kasvanud 80 000 museaalini.

1.2. Näitusetegevus

- Vastavalt filiaali iseloomule on igas muuseumis püsiekspositsioon (kokku avatud pidevalt 8 püsiekspositsiooni).
- Aastas korraldatakse EKM-is 15–20 vahetuvat näitust.
- Vahetuvate näituste planeerimisel peetakse silmas nii pärandi ja nüüdiskunsti kui ka rahvusvaheliste ja Eestis koostatud näituste tasakaalu.
- EKM on valdkondlik muuseum, mis on võrgustikes rahvusvaheliste kunstimuuseumidega.

- Näituste ettevalmistamisel ja kujundamisel järgitakse jätkusuutlikkuse põhimõtteid: kasutatakse korduskasutatavaid materjale, hinnatakse toodete ja protsesside keskkonnamõju ning soodustatakse koostööd teiste kultuuri-asutustega ressursside jagamiseks.
- EKM hindab regulaarselt oma näituste ja tootmisprotsesside süsinikujalajälge ning kajastab seda läbipaistvalt, et vähendada oma keskkonnamõju ja kasvatada ka avalikkuse keskkonnateadlikkust.
- Näitused tuginevad EKM-i kogudest ning Eesti teistest muuseumidest ja erakogudest pärit teostele, orienteeruvalt 40% näitustest on sündinud rahvusvahelises koostöös.
- Rahvusvahelise koostöö eesmärk on tutvustada maailma kunstikultuuri ning avardada Eesti kunstiajaloo uurimist uute kõrvutuste valgusel.
- Pidevas tõusus on EKM-i kogudest teoste laenamine muuseumidele väljaspool Eestit. See on oluline eeldus tulevaseks koostööks ja näituste planeerimiseks EKM-is.
- Vastavalt võimalustele eksponeeritakse EKM-i muuseumides toimunud näitusi teistes Eesti muuseumides.

1.3. Teadustegevus

- EKM soodustab ja motiveerib muuseumis toimuvat teadustegevust.
- Teadustegevus on jaotatud uurimissuundadeks ning seotud toimuvate näituseprojektidega ja EKM-i kogude uurimisega. Teadusprojektid peavad näitustega. Lähiaastate tähtsamad uurimissuunad ja rahvusvahelised koostööprojektid on järgmised: Eesti Kunstimuuseumi kogude provenientsiuuringud ning 16.–19. sajandi väliskunst meie kogudes; sakraalpärand ning koostöövõrgustiku loomine Baltimaade ja Skandinaavia uurijatega; Nõukogude aja kunsti regionaalne eripära Baltimaades ja seda kujundanud suhtlusvõrgustikud; 20. sajandi alguse rahvusliku identiteedi kujunemine ja rahvusülese uurimisvõrgustiku loomine.
- EKM kirjastab kunstiajaloo ja -kriitika ajakirja Eesti Kunstimuuseumi Toimetised, mis ilmub kakskeelsena kord aastas.
- EKM-is toimub vähemalt üks rahvusvaheline teaduskonverents aastas.
- EKM teeb koostööd kõrgkoolide ja teiste teadusasutustega nii Eestis kui ka mujal maailmas.
- EKM väärtustab doktoriõpet ja soodustab õpinguid.

1.4. Suhtlus kunstnike, erakolleksionääride ja galeriidega

- Eesmärgiga avardada ja hallata teadmisi Eesti kunstist on EKM-il head töösuhted nii kunstnike, erakolleksionääride ja galeriimanikega kui ka kunstnike pärijatega.

EESMÄRK 2

Eesti Kunstimuuseum on rahvusvahelise tegevusega ja rahvusvaheliselt tunnustatud muuseum, mis tutvustab maailmas Eesti kultuuripärandit ning peab tähtsaks maailmakultuuri, nii pärandi kui ka nüüdiskunsti tutvustamist Eesti publikule.

2.1. Rahvusvaheline koostöö

- EKM-il on pikaajalised kogemused koostöös rahvusvaheliste muuseumide ja organisatsioonidega. Loodud on suhted muuseumidega enamikus Euroopa riikides, lisaks Balti riikide, Skandinaavia, Soome, Saksamaa ja Kesk-Euroopa suunale ka Ühendkuningriigi, Prantsusmaa, Itaalia, Hispaania, Ukraina jt Eesti kultuurist kaugemal asuvate riikidega.
- EKM-i näituste programmis kajastub rahvusvaheline tegevus eraldi näitustena EKM-i ruumides või vastavalt võimalustele ka muuseumides väljaspool Eestit. Suureneb huvi EKM-i kogude vastu rahvusvahelises näitusetevuses ja EKM-i kogudest laenatud teoste/museaalide arv rahvusvahelistel näitustel. EKM-i kuraatorid teevad koostööd kunstnikega väljastpoolt Eestit.
- Mitmed meie lähiregioonid on hõlmatud EKM-i uurimissuundadesse. Hindame ja toetame EKM-i töötajate esinemist välisriikide teaduskonverentsidel.
- Meie akadeemilise kraadiga kuraatorid on kaasatud rahvusvahelistesse uurimisprojektidesse.
- Hea koostöö on kujunenud välissaatkondadega Eestis, samuti Eesti saatkondadega välisriikides.

EESMÄRK 3

Eesti Kunstimuuseum on tunnustatud muuseumihariduse keskus, mille tegevus toetab elukestvat õpet ja mille eesmärk on laiapõhjaline kunstikultuuri levitamine ning tähenduslike kogemuste loomine inimese ja ühiskonna vahel, toetades loovust, kriitilist mõtlemist ja empaatiat.

3.1. Haridustegevus

- EKM-i haridustegevus pakub erinevatele sihtrühmadele kunsti uurimiseks ja selle üle arutlemiseks haridusprogramme alates traditsioonilistest loengutest ja muuseumitundidest kuni kaasaegset õpikäsitust toetavate õpitubadeni, sh kaasates vajadusel digilahendusi.
- Muuseumiharidus on eri valdkondi lõimiv formaalharidust laiendav, aga ka elukestvat õpet toetav tegevus, mis jõuab eri vahendite abil võrdselt kõigi huvilisteni ning viiakse läbi säästva arengu põhimõtteid järgivas kaasaegses turvalises keskkonnas.
- EKM-i haridustegevus toetab enesetäiendusvõimalusi koolituste ning mitmekesiste (ka digitaalsete) õppematerjalide loomega.

- Haridusprogrammidesse on integreeritud keskkonna ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse teemad, et toetada laste ja täiskasvanute teadlikkust nii ökoloogilistest kui ka ühiskondlikest protsessidest. EKM arendab muu hulgas keskkonnateadlikkust edendavaid haridusprogramme ja töötube, aga loob võimalusi arutlemiseks muudelgi keerulistel teemadel, mis tõukuvad näituste sisust.
- Muuseumihariduse keskmes on kunst, empaatia, vaimne heaolu ja enese-refleksioon.
- Muuseumitundide loomine lähtub kaasaegsest didaktikast. EKM-i haridustöö kuraatorid täiendavad end pidevalt kunstiõpetuse metoodika ja õpetamistechnikate vallas ning koolitavad külastajatega töötavaid tunnijuhte, töötubade juhendajaid ja külastusjuhte.
- EKM arendab uusi publikuprogrammide formaate, et viia kunstikogemus mitmekesisema publikuni ka väljaspool muuseumi.
- Aastaks 2030 on EKM-i näituste haridusprogrammides osalenud õpilased kõikide maakondade haridusasutustest, suurenenud on kutsekoolide õppurite osakaal.

EESMÄRK 4

Eesti Kunstimuuseum on paindlik, uuenduslik ja jätkusuutlik muuseum, mis peab silmas muutusi ühiskonnas. Muuseumile on tähtis külastajasõbralik keskkond, mis vastab külastajate ootustele, ning võimalikult mitmekülgne arusaam ligipääsetavusest nii füüsiliselt kui ka kommunikatiivselt.

4.1. Ühised väärtused ja terviklik identiteet

- EKM on ühiste väärtuste ja tervikliku identiteediga organisatsioon.
- EKM jätkab koostööl põhineva ja kõiki EKM-i muuseumie ühendava horisontaalse töökultuuri edendamist ning näeb seda ühtlasi osana laiemast külastuskogemuse arendamise protsessist.
- Sisuline koostöö toimub komisjonide ja nõukogude süsteemi kaudu (teadusnõukogu, hariduskolleegium).
- 1-2 korda aastas toimuvad arendusseminarid juhtkonnale.
- Kaks korda aastas toimuvad üldkoosolekud EKM-i töötajatele, et informeerida kõiki töötajaid muuseumis toimuvatest muudatustest ja suundadest.
- Igapäevane sisekommunikatsioon toimub EKM-i siseveebi kaudu.

4.2. Kaasaegsed IT-lahendused

- EKM-is pööratakse suurt tähelepanu kaasaegsetele IT-lahendustele.
- EKM jätkab tööd Digimuuseumi loomisega, arendus on kavandatud järkude kaupa ja kestab 2028. aastani. Digimuuseum võimaldab uut laadi publiku kaasamist, interaktiivset tegevust, paremat kogude tutvustamist, kommunikatiivset tegevust jne.

- Toimivad uued digitaalsed teenused külastuskogemuse parandamiseks ja külastajate teenindamiseks, sh kontaktivaba muuseumikülastus, digitaalne broneerimissüsteem, kliendihaldusplatvorm (CRM) sihtrühmade haldamiseks ja müügipakkumiste tegemiseks.
- EKM-i IT-taristu on lihtsustunud, toimunud on üleminek täis- ja hübriidpilvelahendustele. Enamiku teenuste puhul tehakse koostööd tehnoloogiaettevõtetega.
- Toimuvad regulaarsed IT-turvalisust tagavad koolitused töötajatele.
- Digilahenduste arendamisel pööratakse tähelepanu nende ökoloogilisele jalajäljele.
- EKM-i töötajad kustutavad regulaarselt töö käigus tekkivat digiprügi ning toetavad seeläbi vastutustundlikku andmekasutust ja ressursisäästlikku IT-kultuuri.

4.3. Keskkonnahoid ja jätkusuutlikkus

- EKM-i igapäevategevustes on tähtsal kohal keskkonnahoid ja jätkusuutlikkusega arvestamine.
- Keskkonnahoiu ja jätkusuutlikkuse küsimused on süsteemselt integreeritud muuseumi otsusetegemise ja planeerimise protsessi ning vähendatud on igapäevategevustest tulenevat keskkonnamõju. Kõigis EKM-i koosseisu kuuluvates muuseumides on rakendatud roheline muuseumi süsteemi.
- EKM tutvustab ja kommunikeerib aktiivselt oma keskkonnategevust ja selle tulemusi.

EESMÄRK 5

Eesti Kunstimuuseum on sõbralik organisatsioon, mis ühelt poolt hindab kõrgelt muuseumi sisemist töökultuuri ning teiselt poolt peab äärmiselt tähtsaks lugupidavat suhtumist oma külastajatesse, toetajatesse ja partneritesse.

5.1. Muuseumisisene töökultuur

- EKM-i suurimaks väärtuseks on tema töötajad – eri valdkondade spetsialistid, kes panustavad oma mitmekülgsete teadmistega kaasaegse muuseumi toimimisse ja arengusse.
- EKM-is hinnatakse professionaalsust, meeskonnatööd, avatud mõtlemist ja kollegiaalsust omavahelistes suhetes.
- EKM-is toetatakse töötajate ametialast enesetäiendamist.
- Oluline on töötajate füüsiline ja vaimne heaolu. Sel eesmärgil jätkame ja laiendame sõltuvalt rahalistest võimalustest töötajate tervise edendamise programmi raames erinevaid tegevusi, sh pakume sporditoetusi ja tööandjapoolset ravikindlustust. Julgustame ja toetame tervislikku töö- ja eraelu tasakaalu, väldime liigseid ületunde.

- Peame tähtsaks töötajate tunnustamist erinevatel viisidel (kolleegipreemiad, ühised väljasõidud jm ühisüritused).
- Peame tähtsaks informatsiooni kättesaadavust (kaks korda aastas toimuvad üldkoosolekud, lisaks erinevad programmitutvustused). Oluline on sisekommunikatsioon (siseveeb) ja töötajate kaasamine strateegiliste eesmärkide püstitamisel.

5.2. Külustuskeskkond

Külustuskeskkond on loodud mugavaks ja informatsioon kergesti kättesaadavaks. Muuseumi elamuseesmärkide ja esitlustegevuste juures kasutatakse eeskujuna tänapäevaseid ärimudeleid nii, et ei teki vastuolu EKM-i näituse-, haridus- ja teaduseesmärkidega.

5.3. Erivajadustega külastajatega arvestamine

Erivajadustega inimeste jaoks on koostöös Eesti Puuetega Inimeste Kojaga välja töötatud kõige sobivamad lahendused, mis aitavad tõsta erivajadustega inimeste elukvaliteeti, võimaldavad nende suuremat kaasatust ühiskonda ja pakuvad neile eneseteostusvõimalusi.

5.4. Avatus kõigile sihtgruppidele

Eesti Kunstimuuseumi viis muuseumi on paigad, kuhu tullakse meelsasti nii üksi, perekondadena kui ka sõpradega. Need on parimad vaba aja veetmise paigad, kus sajanditepikkune kogutud teadmine ja tarkus on esitatud intelligentsel, mugaval ja külastajasõbralikul viisil. Siia tullakse alati tagasi.

- EKM edendab sotsiaalset sidusust ja kultuurilist ligipääsu, pakkudes teadmisi, elamusi ja turvalist kultuurikogemust erinevatele sihtrühmadele ning toetades ühiskonna mitmekesisust ja kaasatust.

EESMÄRK 6

Eesti Kunstimuuseum tegutseb globaalselt muutuvas kultuuri- ja majanduskeskkonnas.

- 6.1. Arvestame oma töös muutunud rahvusvahelise olukorraga.
- 6.2. EKM on üks Eesti kultuuri identiteedi hoidjaid ning peame seda rolli oluliseks.
- 6.3. Teeme omalt poolt maksimumi, et täita oma missiooni ja viia teadmisi Eesti kunstist nii kohalike sihtrühmadeni kui ka Eestist väljapoole.
- 6.4. Peame oluliseks arenevat digivõimekust, ligipääsetavust ja keskkonnateadlikku muuseumipraktikat, et olla nähtav ja mõjus nii kohalikul kultuuriväljal kui ka rahvusvahelises kunstivõrgustikus.

- EKM pakub oma näituste ja publikuprogrammidega platvormi, kus kunst aitab publikul mõtestada kultuurilist ja keskkondlikku mõõdet, samuti sotsiaalseid ja kliimakriise. EKM käsitleb kunstipärandit kui elavat, muutuvat ja tulevikku suunatud ressursi, mis toetab kultuurilist vastupidavust ja aitab kujundada kestlikku tulevikupärandit.